

Posudek na bakalářskou práci:

Diagnostika časové perspektivy studentů gymnázia

Autor práce: **Václav Škvařil**

Vedoucí práce Mgr. Radka High

Oponent: Doc. PhDr. Isabella Pavelková

Předložená bakalářská práce má 109 stran a 14 stran příloh. Po formální stránce má práce všechny náležitosti: čestné prohlášení, strukturovaný obsah, český i anglický abstrakt, logicky uspořádanou teoretickou i výzkumnou část, diskusi závěrů a seznam literatury.

Volba tématu a obsahové zpracování

V rámci širšího tématu časové perspektivy se autor snaží podrobněji zmapovat vztah studentů gymnázia k budoucnosti s důrazem na diagnostické možnosti v této oblasti. Autor se tak věnuje badatelsky závažné problematice, která má na katedře psychologie Pedf UK již pevné místo. Autor výzkumu dobře navazuje, doplňuje, případně ověřuje zjištění, která byla k této problematice již vytvořena. Práce je dobře vedena a bude přínosnou součástí výzkumů v této oblasti. Je evidentní, že jde o velmi náročné téma. Autor mapuje hlavní komponenty časové perspektivy u studentů gymnázií, což samo o sobě je již cenné, protože informací z tohoto hlediska u studentů čtyř a osmiletých gymnázií máme stále relativně málo. Ve výzkumu jde však autor dál a ověřuje diagnostické možnosti v této oblasti. Největším přínosem je ověřování Nuttinova kódovacího systému pro Metodu motivační indukce (MIM) včetně upraveného kódovacího systému, který vypracovala vedoucí práce Radka High. Nuttinův kódovací systém je velmi komplikovaný, autor práce prokazuje, že do něho velmi dobře pronikl a přináší určité návrhy na jeho další drobnou úpravu, tyto podněty jsou cenné zvláště v úvahách o zacílení metody při využívání pro školní prostředí. Domnívám se, že vyhodnocováním metody MIM a upřesňováním kódovacího systému se autor také výborně procvičil v diagnostických úvahách či citlivosti k nuancím různých výroků. Pečlivost v těchto pasážích svědčí o ponoření autora do problému. Zároveň autor otvírá další prostor v úvahách o vyprofilování některých kategorií (příkladem může být kategorie Self autonomie, například ve smyslu zaopatření své rodiny či zařazení politiky mezi kategorií kontakt) Teoretická část práce má podobu poměrně zdařilé kompilace, autor seznamuje s vybranými autory, kteří se časovou perspektivou zabírají. Podrobněji se věnuje těm, s jejichž metodami při mapování studentů k budoucnosti pracuje. Autor hledá souvislosti, respektive rozdíly (překryvy) mezi jednotlivými operacionalizacemi časové perspektivy. Autor prokazuje, že umí dobře pracovat s domácí i zahraniční odbornou literaturou. Z nejnovější odborné literatury je však zařazeno poměrně málo zdrojů. Teoretická část tvoří funkční předpolí části praktické. Výzkumná část si klade tři základní cíle: 1) Zmapovat časovou perspektivu u gymnazistů. 2) Zjistit souvislosti u vybraných diagnostických metod, které se zabývají časovou perspektivou. 3) Provéřit

kódovací systém. Výzkumná část je přehledná. Výsledky výzkumu jsou logicky uspořádány a seriózně prezentovány, práci by pomohlo zařazení určitého průvodce výzkumem respektive prezentací výsledků. Nejlépe splněný je první cíl, především v jádrové části věnované metodě MIM je výzkum pečlivě zpracován. Škoda jen, že se autor více nevěnoval zařazenému inventáři motivačních kategorií (objektů) – INCAM, INOM. Zařazení je přínosem autora, ale očekávala jsem jeho podrobnější využití a analýzu. Je však nutné upozornit, že ani Nuttin tyto inventáře podrobně nerozpracovává. Jejich využití v dalších výzkumech považuji za inspirativní a autor se zde takzvaně badatelsky mohl více vyřádit. Splnění druhého cíle jde trochu po povrchu bez hlubšího zamyšlení nad jednotlivými přístupy, případně ne úplně přesného vhledu do jednotlivých metod. Třetí cíl je možné považovat také za splněný. Hlubší analýzu by si zasloužila i pasáž diskuse, která by mohla přesněji vystihnout pointy celého výzkumu. Závěry práce mohou velmi pomoci při operacionalizaci dané problematiky, především však k standardizaci metody MIM. Výsledky mají však i aplikační význam pro práci se studenty středních škol (G), mohou také napomoci k výstavbě nových výzkumných hypotéz (otázek).

Námět pro diskusi:

Metoda MIM je velmi náročná pro diagnostikovanou osobu, ale i pro diagnostikující osobu (dalo by se říci i pro výzkumné zpracování), přesto je považovaná za klíčovou metodu v dané oblasti. Jaká pozitiva, ale i problémy u ní spatřujete?

Formální úprava.

Bakalářská práce je psána srozumitelným, odborně správným jazykem. V některých místech se text poněkud opakuje, hlavně v kapitole diskuse. Přílohy jsou funkční a dobře uspořádány. U tabulek je možné pro příště doporučit podrobnější popis. Bibliografie obsahuje jak domácí tak zahraniční literaturu. Výběr lze akceptovat, svědčí o soustředění na klíčové autority. Odkazy v textu jsou korektní. V práci je minimálně překlepů. Grafická úprava práce je promyšlená.

ZÁVĚR

Celkově hodnotím bakalářskou práci Václava Škvařila kladně. Práce splňuje všechny požadavky kladené na bakalářskou práci na PedF Uk – odpovídá svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování.

V Praze dne. 16.5.2016

Isabella Pavelková